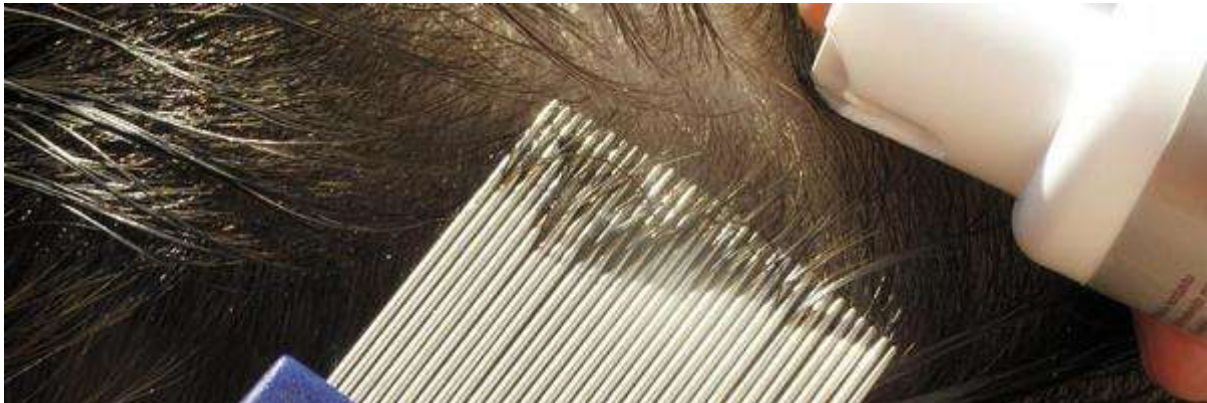

Veš dětská a odvšivování

Na lidech žijí 3 druhy vší. Veš dětská (*Pediculus capitis*), žije ve vlasech a veš šatní (*Pediculus humanus*), která se vyskytuje ve spodním prádle. Oba tyto druhy jsou morfologicky velice podobné, prakticky nerozeznatelné. V praxi je lze spolehlivě odlišit místem jejich výskytu. Třetí druhem, morfologicky jasně odlišitelným, je muňka. Žije v ochlupení pohlavních orgánů, ale může se vyskytnout i v očních řasách, obočí a ve vousech. Přenáší se pohlavním stykem.

Nejčastější je veš dětská. Podle odhadů Světové zdravotnické organizace je vší dětskou každoročně ve světě napadeno kolem 370 milionů lidí, převážně dětí. Navíc je v posledních letech zaznamenáván zřetelný vzestup jejího výskytu ve všech rozvinutých zemích světa. Příčinou je rezistence vší k odvšivovacím přípravkům. V poslední době se výskyt vší v České republice podstatně zvýšil, v některých školách je napadeno až 25 i 50 % dětí. Veš dětská žije pouze ve vlasech lidí, nejčastěji dětí ve věku 3–14 let, s nejvyšším výskytem kolem 9 let věku. Veš dětská přežívá běžné hygienické úkony, jako je mytí, česání nebo barvení vlasů a napadá děti všech sociálně-ekonomických skupin. Jedinou podmínkou je kontakt s jiným napadeným dítětem. Napadení vší dětskou se nazývá pedikulóza a je považováno za parazitární onemocnění. Příznaky nejsou nijak výrazné. U napadených dětí se vyskytuje neklid, nespavost a vyrážka, která začíná 1–4 týdny po začátku infestace. Bodnutí vší svědí, škrabání může působit sekundární infekci s impetigem a pyodermií. Zduření lokálních mízních uzlin a zvýšená teplota nebo generalizovaná dermatitida jsou vzácné. V boji se zavšivením je nutné použít účinné odvšivovací přípravky. Vysoce účinný i proti rezistentním vším je český odvšivovací přípravek označený jako Diffusil H Prevental, obsahující repelentní látku IR3535. Vší mohou být odstraněny i suchým vyčesáváním. Srovnávací studie ukazují, že účinnost chemických přípravků je mnohem vyšší a spolehlivější než suché vyčesávání. Pokud však jsou vší rezistentní, je účinnější vyčesávání. Vyčesávat je nutné po dobu 30 minut po celé hlavě, ve 4 denních intervalech, po dobu nejméně 2 týdnů. Vyčesávání se provádí nejlépe nad dostatečně velkým listem bílého papíru a vyčesané vší jsou splachovány vodou do vodovodního odpadu.